

Handleiding bij *Veelgestelde vragen*

Les 16 Waarom gereformeerd?

Introductie

Doel van deze les:

- Jongeren leren wat de kenmerken zijn van een kerk uit de gereformeerde traditie.
- Ze kunnen deze kenmerken benoemen: Bijbel centraal – God kiest – Jezus is de baas – Zondig en bevrijd.

Lijn van de les:

Wat geloven mensen eigenlijk die zich gereformeerd noemen? In een kerk uit de gereformeerde traditie staat de Bijbel centraal. Ze geloven dat God voor hen kiest, dat is de basis van hun eigen geloof. Niemand is de baas in de kerk, behalve Jezus. Gelovigen zijn zondig, maar tegelijk verlost en heilig.

Lesonderdelen

Vooraf

In deze les gaat het over *Gereformeerd* zijn. Daarmee bedoelen we alle kerken die komen uit de *Gereformeerde traditie*, dus ook kerken die geen gereformeerd in hun naam hebben, zoals de PKN of de Hervormde Kerk.

Gereformeerd, p.98

Doel: Jongeren denken na over wat 'gereformeerd' is.

Benodigheden: groot vel papier, bijlage 1.

Multimediatip

[*Powned – SGP stemmers*](#)

Welk beeld hebben de meeste mensen van gereformeerden? Hebben mensen weleens een verkeerd beeld van jou?

Gesprek, p.98

Er zijn verschillende factoren van invloed op de hoeveelheid gereformeerden per regio. Maar die zijn moeilijk te benoemen. Laat de jongeren er maar eens over filosoferen. In regio's waar veel katholieken wonen, vind je weinig gereformeerden. Die zijn ook vaak bij elkaar gaan wonen. De volksaard heeft ook zijn invloed. In vissersdorpen zie je bijvoorbeeld veel meer gereformeerden dan in grote steden.

Opdracht, p.98

Het gaat niet om goed of fout, maar om het inventariseren van associaties.

Extra opdracht*, p.98

Check onder de jongeren of ze weten van welke kerk ze lid zijn en bij welk kerkverband hun gemeente hoort. Waarschijnlijk zijn er wel een paar die dit niet weten.

Kerkverbanden uit de gereformeerde traditie:

- Protestantse Kerk in Nederland
- Nederlands Gereformeerde Kerk
- Christelijke Gereformeerde Kerk
- Gereformeerde Kerk (vrijgemaakt)
- Gereformeerde Gemeente
- Gereformeerde Kerken (hersteld)
- Hersteld Hervormde Kerk
- voortgezette Gereformeerde Kerken in Nederland

Maak eventueel gebruik van bijlage 1 voor een overzicht van het ontstaan van de verschillende kerkverbanden.

Extra opdracht***, p.98

Of je deze opdracht wilt laten doen is afhankelijk van de interesse van de groep. Als er een paar jongeren geïnteresseerd zijn, is het zeker de moeite waard om de website te bezoeken.

Als het gesprek zich ontwikkelt richting de verschillen tussen verschillende gereformeerde kerken, bezoek dan ook websites van de andere kerken. Laat jongeren de overeenkomsten benoemen.

Multimediatip

SchoolTV Beeldenstorm

Wat hebben de katholieken wat de gereformeerden niet hebben? Mis je dan niet iets of kun je prima je geloof beleven zonder?

Alles draait om de Bijbel, p.99

Doel: Jongeren begrijpen het gereformeerde principe dat de Bijbel centraal staat.

Bijbelstudie, p.99

Bijbelgedeelte	Gebruik binnen gereformeerde kerken.
1 Korintiërs 11:23-26	Vieren van het avondmaal
Handelingen 2: 38, 39	Bedienen van de doop, ook aan kinderen.
Efeziërs 4:11,12	De aanstelling van ambtsdragers.
Hebreeën 10:25	Het bijwonen van de kerkdiensten.

Gesprek, p.100

Houd er rekening mee dat het niet alleen moet gaan over de kerkdiensten, maar over het brede gemeentelven, ook doordeeweeks.

Bijbelse principes die herkend kunnen worden, zijn bijvoorbeeld:

- Omzien naar elkaar
- Met elkaar Gods woord bestuderen (catechisatie en bijbelstudiegroepen)
- De inzet van een dominee en ouderlingen.
- De viering van het avondmaal en de doop.
- De ander erop aanspreken als hij zondigt (tucht)
- Het uitspreken van de zegen.

Veel gebruiken en rituelen zijn niet terug te vinden in de Bijbel, zoals bijvoorbeeld:

- Het aantal diensten per zondag
- De manier waarop avondmaal wordt gevierd
- Kledingvoorschriften
- De muzikale begeleiding
- Commissies die actief zijn

Bespreek ook de tweede vraag. Hierin wordt de focus verlegd van de gemeente naar de catechisant zelf.

Extra opdracht***, p.100

Sommige gebruiken die in de Bijbel worden genoemd vind je niet terug in een kerk(dienst). Kun je zeggen dat als je de voorschriften die hier staan niet toepast, jouw gemeente onbijbels is?

Ga niet teveel in op de plek van vrouwen, maar leg uit dat dit een voorbeeld is van een tekst die je in de context van cultuur en tijd moet lezen.

Extra opdracht, p.100

Evangelischen houden er niet van om dingen ‘vast te leggen’. Ze geloven wel in de waarheid van de Bijbel, maar hechten net zo veel waarde aan de bijzondere openbaringen die gelovigen krijgen. Het gaat om wat de Geest je in geeft en niet om de afspraken die op papier staan.

De formulieren zijn op Gods Woord geënt en geven een samenvatting van allerlei onderwerpen die in de Bijbel worden genoemd. Maar de weerstand van sommige christenen tegen de drie formulieren van eenheid is ook wel in de hand gewerkt doordat ze soms op gelijke waarde werden geschat als de Bijbel. Dat is niet juist geweest.

God kiest voor jou, p.101

Doel: Jongeren weten dat gereformeerden geloven dat God altijd als eerst het initiatief neemt.

Gesprek, p.101

De uitspraak van Gerwin is bedoeld om de voorkennis te activeren en de jongeren te stimuleren om hun mening te uiten over het verschil tussen evangelischen en gereformeerden. Ga er niet te diep op in.

Tip

Maak tijd voor een stuk overdracht in de vorm van een klein stukje 'college'. Vraag de jongeren om eerst te luisteren en pas dan te reageren. Als je dit duidelijk benoemt, weten jongeren wat er van hen verwacht wordt. Om dit onderdeel meer te benadrukken kun je zelf gaan staan en aantekeningen maken op een bord.

Extra opdracht, p.101

Om duidelijk te maken wat gereformeerd inhoudt, is het misschien handig om het te vergelijken met evangelische kerken. Let er op dat het niet gaat om het uitspelen van beide stromingen, maar om helder te maken waar gereformeerden voor staan.

Je ziet een tendens in beide soorten kerken dat ze van elkaar willen leren. Gereformeerden geven meer aandacht aan de beleving, naast het verstand en de leer. En evangelischen willen meer inzicht in de Bijbel krijgen en geven daarmee meer aandacht aan het verstand. Toch blijft er nog een groot 'struikelblok' tussen beide kerken en dat is het inzicht over de doop.

Niemand is de baas, p.102

Doel: Jongeren weten dat alleen Jezus het Hoofd, de leider van de kerk is.

Gesprek, p.102

Laat jongeren reageren: De dominee? De kerkenraad? De synode? Noemt iemand Jezus?

Extra opdracht***, p.102

Bekijk de organisatiestructuur van gereformeerde kerken. Dit is duidelijk geen hiërarchische vorm.

Geef korte uitleg wat er binnen deze lagen gebeurt. Benoem eventueel waar een generale synode tegenwoordig op studeert (bijvoorbeeld de man-vrouwverhouding, het stichten van zendingsgemeenten). Het is een soort denktank van gemeente-overschrijdende thema's en onderwerpen. Alles wat daar als advies wordt uitgebracht moeten kerkenraden bespreken en wel of niet toepassen in de gemeente.

Let op dat deze structuur niet voor alle kerken uit de gereformeerde traditie geldt. De PKN is bijvoorbeeld anders georganiseerd en de Nederlands Gereformeerde Kerken ook. Wel geldt voor iedereen het principe dat het zwaartepunt bij de plaatselijke gemeente ligt en dat men als principe heeft dat alleen Christus het hoofd is.

Op de site van de vrijgemaakte kerken staat te lezen:

'Al deze vergaderingen zijn er om samen te overleggen en besluiten te nemen die de gemeenten aangaan. Elke vergadering stuurt afgevaardigden naar de volgende vergadering. Alle kerken zijn zo op elke regionale, provinciale en uiteindelijk landelijke vergadering vertegenwoordigd. De besluiten die op deze vergaderingen genomen worden, zijn voor hen geldig behalve als blijkt dat die in strijd zijn met de bijbel of met de regels die afgesproken zijn in de kerkorde.'

Bijbelstudie, p.102

Leiders van de kerk moeten zich dienend opstellen en Jezus als Leider aannemen. De gemeenteleden zijn samen verantwoordelijk.

Gesprek, p.102

Jezus is het hoofd van de kerk en niemand anders. God weet heel goed dat er heel veel mis kan gaan, wanneer mensen macht krijgen.

Maak tijdens het gesprek ook de vergelijking hoe dit bij rooms-katholieken is georganiseerd, met een duidelijke hiërarchische structuur.

Gesprek***, p.102

Je bent dus zelf belangrijk in het contact dat je met God hebt. Hij neemt het initiatief, wij mogen reageren.

Gesprek, p.103

Je kunt de paragraaf ook met deze stellingen beginnen, en de inhoud van de paragraaf verwerken in de gesprekken.

Wel verlost, maar niet volmaakt, p.103

Doel: Jongeren weten dat gereformeerden het evenwicht zoeken tussen zonde en bevrijding.

Gesprek, p.103

Teveel gericht op zonde doet te kort aan de vergeving en bevrijding die Jezus nu al aan de mensen geeft. Je hebt alleen oog voor het negatieve en doet God daarmee tekort. Hij is bij machte de zonde te doorbreken!

Teveel gericht op bevrijding brengt de plek van zonde te weinig aan het licht. Je moet je wel bewust zijn van de zonde om te weten waarvan je bevrijdt bent. Rekening houden met de zonde zorgt er ook voor dat je realistisch in het leven staat. Je hoeft niet te verwachten dat het leven nu al volmaakt is of dat jij zelf perfect bent. Als je hier niet realistisch in bent, kun je het moeilijk krijgen als je tegen je eigen zwakheid aanloopt of met verdrietige situaties te maken hebt.

Wijs jongeren eventueel nog op de indeling van de Heidelberger Catechismus: ellende – verlossing – dankbaarheid.

Gesprek, p.103

De casus maakt de twee uitersten zichtbaar. Hoe reageren de jongeren hierop?

Maak nogmaals duidelijk dat gereformeerden het evenwicht tussen beiden belangrijk vinden.